

OBSAH DRUHÉHO DÍLU

ČÁST PRVNÍ

POKROKOVÁ EVROPA

Hlava první: *Přechod do nové doby*

1. Konec a počátek filosofie	7
2. Hranice vzdělanosti	8
3. Politika na první místo	9
4. Doznívání křížáckých výprav. a) Kondottieři. — b) Konkvistadoři.	11
5. Renesance. a) Umění a filosofie. — b) Petrarka. — c) Zrození klasické filologie. — d) Vynikající humanisté. — e) Slunce zapadá: hvězdy vycházejí. — f) Svoboda! Svoboda! — g) Pohanství. — h) Sic transit gloria theologiae. — i) Intelektuálové vyhráli. — Poznámky.	13

Hlava druhá: *Koltsáni*

1. Staronový mythus. a) Cusanus. — b) Okultisté. — c) „Syn otce slunce a matky země“	29
2. Dozvuky scholastiky. a) Okkamisté. — b) Averroisté. — c) Osudy scholastiky. — Poznámky.	38

Hlava třetí: *Reformace*

1. Zbožnost	43
2. Nová theologie	46
3. Církev reformovaná	48
4. Anglická reformace	50
5. Reformace a renesance Poznámky	51

Hlava čtvrtá: *Předtucha přírody*

1. Příroda	54
2. První předtucha nové filosofie: Macchiavelli.	
a) Život málo úspěšný. — b) Předzvěst pozitivismu? — c) Macchiavellismus	57
3. Geniální Leonardo	61
4. Země se točí!	64
5. Telesio.	
Poznámky	66

Hlava pátá: Galilei

a) Protireformace. — b) Reformátor Galilei. — c) Zákodárce Mojžíš a zákonodárce Galilei. — d) Mechanismus. — e) Filosofie a matematika. — f) Spor vědy, t. j. víry, s institucí církevní. — Poznámky.	69
---	----

Hlava šestá: *Francouzská filosofie*

1. Montaigne	81
2. Descartes.	
a) Aristokrat filosofuje. — b) Filosofie procul negotiis. — c) Spontánní generace filosofie. — d) Jak vznikla objektivní věda. — e) Matematika a mechanika. — f) Nejistota metafysiky. — g) Primát poznání. — h) Cogito ergo sum. — i) Idey. — j) Vrozené idey. — k) Substance. — l) Nová tvář teologie. — m) Racionalismus. — n) Kartesiánství. — Poznámky	82

Hlava sedmá: *Zakladatelé anglické filosofie*

1. Utopie	105
2. Mudrc a ničema.	
a) Anglický Macchiavelli. — b) Vláda nad přírodou. — c) Indukce. — d) Příroda a duch. — e) Vliv	106
3. Hobbes.	
a) Epikurovi žáci. — b) Otec nevěry. — c) Revoluce proti království ducha. — d) Hmota a síla. — e) Dvojitý materialismus. — f) Smlouva společenská. — g) Ani mravnost není od věčnosti. — h) Vliv	112

4. Locke.

- a) Filozof kompromisů. — b) Co jest idea. — c) Nedosti zkušená zkušenost. — d) Substance. — e) Co existuje a co platí. — f) Víra. — g) Snášenlivost. — h) Výchova. — i) Politika. — j) Vliv. — Poznámky 122

Hlava osmá: *Přirozenost*

1. Přirozené právo.
a) Zákony. — b) Přirozené zákony. — c) Grotius. — d) Přirozené právo, nepřirozená příroda 139
2. Přirozené náboženství.
a) Deismus. — b) Přirozené náboženství. — Poznámky . 146

Hlava devátá: *Reakce theologů a moralistů*

1. V Anglii.
a) Platonisté z Cambridge. — b) Rozumová obrana křesťanství. — c) Mravnost mimo zákon. — d) Misionář skeptikem. — e) Dissenters 154
2. Reakce kontinentální.
a) Nic nového se neděje. — b) Jsme jen diváky na světě. — c) Není dějství. — d) Počátky československé filosofie. — e) Vznik pietismu. — f) Jansenisté. — g) Bossuet. — Poznámky 162

Hlava desátá: *Leibniz*

- a) Vláda paruky. — b) Reakce proti nové filosofii. — c) Monády. — d) Harmonie. — e) Přeceněná zkušenost? — f) Vývoj. — g) Etika a theologie. — h) Vliv. — Poznámky 174

Hlava jedenáctá: *Hume*

- a) Spisovatel. — b) Ve jménu přírodovědy: pryč s theologií. — c) Skepse. — d) Idey. — e) Psychologismus. — f) Příčinnost. — g) Etika. — h) Náboženství. — i) Vliv. j) Filosofie skotská. — Poznámky 185

Hlava dvanáctá: *Osvícenství*

1. Nálada doby.
a) Moc filosofie. — b) Vliv Anglie. — c) Předchůdce pozitivismu. — d) Ecrasez l'infâme! — e) Demokracie. — f) Lidská práva 200

2. Osvícenské učení.
 a) Přírodovědci. — b) Medicina. — c) Nové pojetí filosofie. — d) Filosofující osvícenci: Condillac, D'Alembert, Encyklopedie, Voltaire. — e) Filosofie dějin. — f) Pokrok. — g) Hmota a síla. — h) Systém přírody 212
3. Nikoli filosofové, nýbrž výrobci hmotných statků buďte králi!
 a) Krise duchovlády. — b) Fysiokraté. — c) Počátky socialismu 228
4. Osvícenství v Československu.
 Poznámky 233

Hlava třináctá: *Předchůdci filosofie století XIX.:*

Rousseau a Spinoza

1. Rousseau.
 a) Nová filosofie. — b) Nikoli přirozenost, nýbrž příroda! — c) Vzdělanost kazí dobré mravy. — d) Smlouva společenská. — e) Historie. — f) Náboženství srdce. — Proti filosofii. — h) Vliv 238
2. Vzkříšený mythus.
 a) Židovský filosof. — b) Židovská filosofie. — c) Monismus. — d) Bůh. — e) Fatalismus. — f) More geometrico. — g) Politika. — h) Vliv. — Poznámky 252

ČÁST DRUHÁ

OD VYSTOUPENÍ NĚMECKÉ FILOSOFIE
 DO NAŠÍ DOBY

Hlava první: *Povstání kultury proti civilizaci*

1. Kultura 269
2. Diletant a odborník 273
3. Vznik německé filosofie
 a) Pietismus. — b) Lessing. — c) Goethe. — d) Le pain des professeurs. — e) Dvojitý individualismus. — f) Kultura proti civilizaci v Československu. — Poznámky 274

Hlava druhá: *Kant*

1. Učenec 286
2. Proti západní filosofii 287

3. Theorie nebes	289
4. Plán Kantovy metafysiky	
a) Základy poznání: zkušenost. — b) Přizemí, názorovost.	
— c) První poschodí, nižší rozum (Verstand). — d) Meta-	
fysika. — e) Věc o sobě. — f) Druhé poschodí, svět ideí.	
— g) Kategorický imperativ. — h) Duchovědy. — i) Theo-	
logie. — j) Vliv. — Poznámky	291

Hlava třetí: *Romantika*

1. Cit?	312
2. Gentleman protestuje	315
3. Schicksalsgemeinschaft	318
4. Národ básníků a filosofů	319
5. Idealismus	328
6. Romantika v Československu	329

Hlava čtvrtá: *Lid proti lidem*

a) Sentimentální filosof. — b) Trpná zkušenost. — c) Nová	
filosofie dějin. — d) Humanita. — e) Národnostní filo-	
sophie. — f) Praeceptor Slaviae. — g) Vliv Herderův. —	
Poznámky	334

Hlava pátá: *Fichte a Schelling*

1. Fichte.	
a) Fanatik filosofuje. — b) Das Ich. — c) Vlastenec. —	
d) Vliv	351
2. Schelling	
a) Vůdce romantiků. — b) Proti šosákům. — c) Duch. —	
d) Přiroda. — e) Umění. — f) Schellingovci. — g) Na-	
turfilosofové. — Poznámky	357

Hlava šestá: *Hegel*

1. Světodějně individuuum	372
2. Vývoj	376
3. Duch	378
4. Logika bez pravdy	379
5. Dialektika	381
6. Stát	384
7. Filosofie	386

8. Filosofie dějin	386
9. Dějiny filosofie	390
10. Význam. Poznámky	392

Hlava sedmá: *Radikální Německo a marxismus*

1. Politické probuzení střední Evropy	395
2. Toto je anarchismus!	397
3. Dnešní anarchismus	399
4. Anthropomorfismus	400
5. Radikální přírodověda	403
6. Monismus	404
7. Marxismus	407
a) Praktická filosofie. — b) Konec rytířství. — c) Nové laissez faire — d) Vliv. — Poznámky	408

Hlava osmá: *Probuzení východní Evropy*

1. Slovanské probuzení.	419
2. Anarchismus v Rusku	421
3. Socialismus. — Poznámky	424

Hlava devátá: *Francouzský pozitivismus*

1. Francie po revoluci	427
2. Vznik pozitivismu	429
3. Svět jako pouhý zjev. a) Šílený filosof. — b) Základy pozitivismu. — c) Voir pour prévoir! — d) Sociologie. — e) Zákon tří stavů. — f) Neutrální sociologie. — g) Kantovci proti sociologii. — h) Etika. — i) Vliv	430
4. H. Taine	444
5. Francouzští psychologové	446
6. Francouzská sociologie. — Poznámky	447

Hlava desátá: *Anglický pozitivismus*

1. Bentham	453
2. J. S. Mill	454
3. H. Spencer. a) Filosof. — b) Nepoznatelno. — c) Vývoj. — d) Socio- logie. — e) Etika. — f) Vliv	458
4. T. H. Buckle	464

5. Jiní angličtí pozitivisté	465
6. Ch. Darwin	465
7. Etické hnutí	469
8. Positivismus v Československu. — Poznámky	470

Hlava jedenáctá: *Tělo a duše*

1. Paralelismus	476
2. Behaviorismus	477
3. Psychologie strukturová. Poznámky	479

Hlava dvanáctá: *Náboženství*

1. Náboženství citem	483
2. Náboženský liberalismus	486
3. Prožívání skutečnosti	487
4. Ježíš mythem	488
5. Positivistů o Ježíšovi	490
6. Katoličtí pozitivisté	491
7. Modernismus	492
8. Theologie krise. a) Ryc nebo nic. — b) K. Barth. — c) Jos. L. Hromádka. — Poznámky	493

Hlava třináctá: *Americká filosofie*

1. Spojené Státy	501
2. Propter vitam vivendi pedere causas	505
3. Filosofické pionýrství. — Poznámky	507

Hlava čtrnáctá: *Masaryk* 511

Hlava patnáctá: *Vzpouza a pád*

1. Pesimistická slabost	517
2. Filosof sebevraždy. a) Nový typ proroka. — b) Nové fatum: slepá vůle. — c) Vliv	519
3. Filosof dekadent. a) Genius nebo blázen? — b) Má strach, proto si hvízdá. — Romantik uvažuje o řecké filosofii. — d) Nadčlověk. — e) Mimo dobro a zlo. — f) Romantikův ztracený boj. — g) Vliv	524

4. Rassa a kultura	531
5. Německá sociologie	534
6. Epigoni pesimismu	535
7. Na dně. Poznámky	540

Hlava šestnáctá: *Filosofičtí učenci*

1. Francouzští učení filosofové. a) Francouzský spisovatel a německý profesor. — b) Filo- sofičtí odborníci. — c) Intuice. — d) Iracionalismus jest násilí. — e) Sexuální anarchie	550
2. Němečtí filosofičtí učenci. a) Herbartovství. — b) Českoslovenští herbartovci. — c) Lotze. — d) Noetika. — e) Novokantovci. — f) Hod- noty. — g) Münsterberg. — h) Jiní kantovci. — i) Vita- lismus. — j) Bolzano a Brentano. — k) Fenomenologie .	558
3. Obtíže filosofie anglické. a) Romantikové. — b) Novoheglovci. — c) Obránci the- ismu. — d) Distant mores a carmine nostro?	578
4. Filosofie italská. a) Rozklad positivismu. — b) Novoheglovci. — Poznámky	584

Hlava sedmnáctá: *Konce determinismu*

1. Také americké filosofie: pragmatismus	595
2. Fikce	598
3. Filosofie návodem, myslet co nejméně	599
4. Matematikové	601
5. B. Russell	604
6. Theorie relativity	614
Závěr	618